

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia: Historia da arte

Materia	Historia: Historia da arte			
Código	P01G010V01202			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Nodar Fernández, Victoriano			
Profesorado	Nodar Fernández, Victoriano			
Correo-e	vnodar@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	<p>Nesta materia faremos un percorrido polas manifestacións artísticas desde a Antigüedad até o século *XVIII analizando as ideas estéticas que rexeron a creación da arte de cada un dos períodos nos que convencionalmente dividimos a Historia.</p> <p>Nela veremos como arquitectura, escultura, pintura e mesmo as artes decorativas non son só disciplinas independentes e illadas do seu contexto, senón que, ao contrario, son o resultado duns procesos históricos, sociais, relixiosos e mesmo económicos que as condicionaron, favorecido e producido cunhas intencións e cun público determinados.</p>			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Capacidade de xestión da información.
B15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
C1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
C2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
C4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
C5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
C37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento dos períodos artísticos máis importantes e a súa evolución.	B1	C2
Coñecemento dos conceptos básicos da Historia da arte.		C1 C8
Coñecemento da arte galego no seu contexto histórico	B1	C4 C8
Capacidade de comprender a obra de arte no seu contexto histórico cultural.		C4
Capacidade para comprender a obra de arte como manifestación cultural do seu tempo.	B15	C5 C37
Capacidade de recoñecer os antecedentes históricos de obras e movementos artísticos.		C6 C37

Capacidade de recoñecer os antecedentes históricos de obras e movementos artísticos.		C37
Habilidade para *contextualizar historicamente a obra de arte.		C37
Habilidade para *contextualizar historicamente a arte galega	B15	C37
Habilidade para recoñecer as diferentes escolas interpretativas da *historiografía artística.		C1
		C37

Contidos

Tema	
1.-A Historia da arte.	O concepto e os seus métodos de lectura. Teoría e función da arte. Arte e sociedade. Os estilos artísticos Elementos e procedementos expresivos
2. A arte das civilizacións mediterráneas antigas	A arte exipcia. *Colosalismo arquitectónico. A plástica exipcia.
3.-A arte Grega	Sociedade e cultura como fundamento da arte grego. Urbanismo e concepción do espazo. A arquitectura. A escultura. Do *arcaísmo ao *helenismo. A cerámica grega e as súas formas de representación.
4.-A arte da Roma clásica.	O sentido do espazo e o urbanismo. A cidade romana. A arquitectura romana: O concepto do espazo interior. A enxeñaría. Monumentos públicos e conmemorativos. Os templos. A arquitectura doméstica. A escultura e o seu sentido realista. A historia e a memoria: o relevo e o retrato. A pintura e o mosaico. A arte *paleocristiano: unha ponte entre dúas culturas.
5.-A arte *prerrománico e as súas variantes occidentais.	A arte na época das invasións. A arte dos *visigodos en España. A arte *carolingio. O *prerrománico asturiana A arte do século *X: arquitectura de Repoboación ou de Fusión. O expresionismo pictórico: Os Beatos.
6.- As achegas de *Bizancio á arte occidental.	Unha nova concepción do espazo interior: a arquitectura. Unha arte *áulico: o mosaico.
7.- A arte musulmá e Al Andalus	*Omeyas e *Abbasidas: Manifestacións artísticas As dinastías turcas e o influxo de *Bizancio. O esplendor da Córdoba *califal. Os reinos de *taifas: sobriedade arquitectónica e esplendor decorativo.
8.-A arte *Románico como estilo internacional: Constantes e variantes.	Un novo espírito arquitectónico para a sociedade feudal. A arquitectura: tipoloxías arquitectónicas. A *espacialidad da igrexa *románica. Orientación e poética da luz. *Volumetría exterior e *segmentación do espazo interior. A plástica *románica: función e mensaxe. A recuperación do clasicismo. Arte *románico e vangardas artísticas do século *XX.
9. O Gótico. Revolución arquitectónica e novo linguaxe expresiva.	A arquitectura e os seus avances: a catedral gótica. O espazo interior: a poética da luz. Da *fragmentación á unidade espacial. Independencia e *naturalismo da escultura. Á procura do principio de individualidade. A arte da luz: a vidreira. A pintura: os primitivos flamencos: a recuperación da paisaxe. O Bosco e os precedentes do surrealismo contemporáneo.
10.- O Renacemento italiano. Arte e *Humanismo.	O retorno á medida humana. A visión unitaria da obra de arte. a individualidade e o xenio do artista. A arquitectura: a inspiración na Antigüedad. Os tratados artísticos. A escultura: a presenza real dos modelos antigos. A pintura: Da tradición medieval ao pleno clasicismo. A escola *veneciana: a luz e a cor. O *Manierismo e a desintegración do ideal de beleza clásico.
11.- A arte barroca como instrumento convincente do poder.	A arquitectura barroca: O templo e o palacio. O urbanismo da cidade moderna. *Atectonismo e utilización libre da linguaxe clásica. A escultura barroca: Dramatismo e expresión. A pintura barroca: predominio da cor, a procura da profundidade, a hexemonía da luz, a composición *asimétrica e o movemento. O *tenebrismo italiano e a escola flamenca.

12.- Do *Rococó ao *Neoclásico. Antigo Réxime e O *rococó: sensualidade e *decorativismo.
 Ilustración. Da arte aristocrático á modernidade burguesa.
 As academias de belas artes. O nacemento da historia da arte.
 A arquitectura *neoclásica: as fórmulas da inspiración no pasado clásico.
 Da reconstrución arqueolóxica á adaptación da linguaxe clásica ás novas tipoloxías arquitectónicas contemporáneas.
 A pintura: Revolucionarios e académicos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	40	70
Saídas de estudo	5	12	17
Debate	6	0	6
Seminario	4	0	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	8	9
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	10	12
Observación sistemática	4	20	24
Cartafol/dossier	0	8	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición de temas
Saídas de estudo	Visitas a monumentos e coleccións da arte galego que *exemplifiquen os contidos tratados nas leccións maxistras.
Debate	Discusión *colaborativa sobre a estética de diferentes obras de arte do pasado e o seu papel na *conformación da arte actual.
Seminario	Revisión dos traballos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Saídas de estudo	Visitas a exposicións temporais, museos ou monumentos de Galicia que *exemplifiquen os contidos tratados durante as clases maxistras e sirvan ao alumnado para a toma de contacto coa obra de arte.
Debate	Debates sobre os temas expostos en clase ou saídas de campo

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas e/ou exercicios	A sesión maxistral será avaliada tamén mediante unha proba na que o alumnado terá que comentar por escrito unha serie de obras de arte dos períodos estudados aplicando en cada unha delas os coñecementos adquiridos. Para superar a materia, é necesario conseguir nesta proba unha cualificación mínima de 5 puntos (sobre os 10 do total) Con isto, o alumnado dara conta dos seguintes resultados da aprendizaxe: Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de maneira crítica a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte. Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo.	30	C1 C5 C8

Exame de preguntas de desenvolvemento	A sesión maxistral será avaliada mediante unha proba escrita de resposta longa de carácter transversal na que terá que relacionar diferentes contidos e ideas do temario. Para superar a materia, é necesario conseguir nesta proba unha cualificación mínima de 5 puntos (sobre os 10 do total). Con isto o alumno dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade. Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte. Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socio-culturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística.	40		C4 C6 C37
Observación sistemática	Valoración do traballo autónomo do alumnado a través de comentarios de obras de arte. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacidade de xestión da información. Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores. Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socio-económica e cultural.	10	B1	C2 C5
Cartafol/dossier	Informe das saídas de estudo programadas como complemento da materia. Con isto o alumnado dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Sensibilidade cara ao patrimonio cultural. Capacidade de xestión da información	20	B1 B15	

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo*). Serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- ARIAS ANGLÉS, Enrique., **Del Neoclasicismo al Impresionismo. Historia del arte español 3**, Akal, 1999
- BANGO TORVISO, Isidro, **Alta edad Media: de la tradición hispanogoda al románico**, 1ª, Sílex, 1989
- BECKWITH, John, **El arte de la Alta Edad Media: carolingio, otónico, románico**, 1ª, Destino, 1995
- BECKWITH, John, **Arte paleocristiano y bizantino**, 1ª, Cátedra, 1997
- BENEVOLO, Leonardo, **Historia de la Arquitectura del Renacimiento: la arquitectura clásica (del siglo XV al siglo XVIII)**, 3ª, Gustavo Gili, 1988
- BIANCHI BANDINELLI, Ranucio, **El arte de la antigüedad clásica: Etruria y Roma**, 1ª, Akal, 2000
- BLANCO FREIJEIRO, Antonio, **Arte griego**, 3ª ed. renov., CSIC, 2011
- CALABRESE, Omar, **El lenguaje del arte**, Reimp., Paidós, 2003
- CONANT, Kenneth John, **Arquitectura carolingia y románica, 800-1200**, 2ª, Cátedra, 1991
- DUBY, G., **La época de las catedrales: arte y sociedad, 980-1420**, 3ª, Cátedra, 1997
- ETTINGHAUSEN, Richard, **Arte y arquitectura del Islam, 650-1250**, 4ª, Cátedra, 2005

GOMBRICH, Ernst, **La Historia del Arte**, Debate, 1997

JANSON, H.W., **Historia General del Arte**, Alianza, 1995

SIMSON, Otto Von, **La catedral gótica. Los orígenes de la arquitectura gótica y el concepto medieval del orden**, 1ª, Alianza, 1980

PANOFSKY, Erwin, **Renacimiento y Renacimientos en el arte occidental**, 3ª, Alianza, 1981

PANOFSKY, Erwin, **Estudios sobre iconología**, 4ª, Alianza, 1980

POLLIT, Jerome Jordan, **Arte y experiencia en la Grecia clásica**, 1ª, Xarait, 1984

VV.AA., **Diccionario visual de términos de arte**, Cátedra, 2015

WITTKOWER, Rudolf, **Los fundamentos de la arquitectura en la edad del Humanismo**, 1ª, Alianza, 1995

WÖLFFLIN, Heinrich, **Renacimiento y Barroco**, 2ª, Paidós, 1991

Bibliografía Complementaria

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Técnicas escultóricas/P01G010V01203

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía da arte/P01G010V01101

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Técnicas pictóricas/P01G010V01104
